

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 87/19

Luksemburg, 4 lipca 2019 r.

Wyrok w sprawie C-622/17
Baltic Media Alliance Ltd / Lietuvos radijo ir televizijos komisija

Państwo członkowskie może ze względów porządku publicznego takich jak walka z nawoływaniem do nienawiści nałożyć czasowy obowiązek rozpowszechniania lub retransmitowania kanału telewizyjnego jedynie w ramach pakietów płatnych

Zasady rozpowszechniania takiego kanału nie mogą jednak stać na przeszkodzie ściśle rozumianej retransmisji wspomnianego kanału

Baltic Media Alliance Ltd („BMA”), spółka zarejestrowana w Zjednoczonym Królestwie, rozpowszechnia kanał telewizyjny NTV Mir Lithuania, który jest skierowany do odbiorców litewskich i na którym większość przekazów jest w języku rosyjskim. W dniu 18 maja 2016 r. litewska komisja ds. radia i telewizji („LRTK”) przyjęła zgodnie z prawem litewskim środek zobowiązujący operatorów rozpowszechniających drogą kablową lub przez internet kanały telewizyjne na rzecz konsumentów litewskich, aby przez okres dwunastu miesięcy rozpowszechniali kanał NTV Mir Lithuania jedynie w ramach pakietów płatnych. Podstawą tej decyzji była okoliczność, że audycja nadana w dniu 15 kwietnia 2016 r. na wspomnianym kanale zawierała informacje, które nawoływały do wrogości i nienawiści ze względu na narodowość w stosunku do państw bałtyckich.

BMA skierowała do Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionalnego sądu administracyjnego w Wilnie) wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 18 maja 2016 r., podnosząc w szczególności, że decyzja ta została wydana z naruszeniem art. 3 ust. 2 dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych¹, zobowiązującej państwa członkowskie do zapewnienia swobody odbioru i do nieograniczania na ich terytorium retransmisji przekazów telewizyjnych pochodzących z innych państw członkowskich z powodów takich jak środki przeciwdziałające nawoływaniu do nienawiści. Sąd ów zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy decyzja taka jak ta wydana przez LRTK jest objęta tą dyrektywą.

Badając brzmienie, cele, kontekst i genezę dyrektywy, z uwzględnieniem odnośnego orzecznictwa, Trybunał stwierdził, że nie stanowi ograniczenia w rozumieniu art. 3 ust. 1 tej dyrektywy środek krajowy, który – w sposób ogólny – ma na celu zapewnienie porządku publicznego i określa zasady rozpowszechniania kanału telewizyjnego na rzecz konsumentów w państwie członkowskim będącym odbiorcą programu, o ile takie zasady nie stoją na przeszkodzie ściśle rozumianej retransmisji tego kanału. Środek taki nie ustanawia bowiem powtórnej kontroli przekazu przedmiotowego kanału, występującej obok kontroli będącej obowiązkiem państwa członkowskiego, z którego programy są nadawane.

Co się tyczy środka będącego przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, po pierwsze, z uwag przedstawionych przez LRTK i przez rząd litewski wynika, że poprzez przyjęcie art. 33 ust. 11 i ust. 12 pkt 1 ustawy o informowaniu społeczeństwa, na podstawie którego została wydana decyzja z dnia 18 maja 2016 r., ustawodawca krajowy zamierzał walczyć z aktywnym rozpowszechnianiem informacji dyskredytujących państwo litewskie i zagrażających jego statusowi jako państwa, aby – zważywszy na szczególnie istotny wpływ telewizji na kształtowanie opinii publicznej – chronić bezpieczeństwo litewskiej przestrzeni informacyjnej, a także zagwarantować

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (Dz.U. 2010, L 95, s. 1).

i zachować interes publiczny polegający na prawie do bycia prawidłowo informowanym. Informacje, o których mowa w tym przepisie, są objęte zakazem przewidzianym w art. 19 tej ustawy, wśród których znajdują się informacje wzywające do siłowego obalenia litewskiego porządku konstytucyjnego, nawołujące do naruszenia suwerenności Republiki Litewskiej, jej integralności terytorialnej oraz niezależności politycznej, stanowiące propagowanie wojny, nawołujące do wojny lub do nienawiści, do drwin lub pogardy, nawołujące do dyskryminacji, przemocy lub represji fizycznych przeciwko grupie osób lub członkowi tej grupy, w szczególności ze względu na przynależność państwową.

W swoich uwagach LRTK wyjaśniła, że decyzja z dnia 18 maja 2016 r. została wydana ze względu na to, że jedna z audycji rozpowszechnianych na kanale NTV Mir Lithuania zawierała fałszywe informacje, które nawoływały do wrogości i do nienawiści opartych na narodowości w stosunku do krajów bałtyckich w odniesieniu do kolaboracji Litwinów i Łotyszy w ramach Holokaustu i do rzekomo nacjonalistycznej i neonazistowskiej polityki wewnętrznej krajów bałtyckich, która stanowi jakoby zagrożenie dla rosyjskiej mniejszości narodowej zamieszkałej na terytorium tych krajów. Według LRTK audycja ta była skierowana do rosyjskojęzycznej mniejszości na Litwie i miała na celu, za pomocą różnych technik propagandowych, wpłynięcie w sposób negatywny i sugestywny na opinię tej grupy społecznej na temat polityki wewnętrznej i zewnętrznej Republiki Litewskiej, Republiki Estońskiej i Republiki Łotewskiej, zwiększenie podziałów i polaryzacji społeczeństwa, a także podkreślenie napięć w regionie Europy Wschodniej wywołanych przez kraje zachodnie oraz roli Federacji Rosyjskiej jako ofiary.

Na tej podstawie należy uznać, że środek taki jak rozpatrywany w postępowaniu głównym realizuje ogólny cel porządku publicznego.

Ponadto LRTK i rząd litewski wyjaśniły w swoich uwagach, że decyzja z dnia 18 maja 2016 r. określa wyłącznie zasady rozpowszechniania kanału NTV Mir Lithuania na rzecz litewskich odbiorców. Jednocześnie w postępowaniu głównym bezsporne jest, że decyzja z dnia 18 maja 2016 r. nie zawiesza ani nie zakazuje retransmisji tego kanału na terytorium litewskim, ponieważ kanał ten może, pomimo tej decyzji, być nadal zgodnie z prawem rozpowszechniany na tym terytorium, a litewscy konsumenci nadal mogą go oglądać, o ile zaabonują płatny pakiet.

W konsekwencji środek taki jak ten, którego dotyczy sprawa, nie stoi na przeszkodzie ściśle rozumianej retransmisji na terytorium państwa członkowskiego będącego odbiorcą programu audycji telewizyjnych kanału telewizyjnego objętego tym środkiem, pochodzącego z innego państwa członkowskiego. Trybunał stwierdza zatem, że tego rodzaju środek nie jest objęty tą dyrektywą.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793